КЫРГЫЗ РЕСПУБЛИКАСЫНЫН ӨКМӨТҮ

ПРАВИТЕЛЬСТВО КЫРГЫЗСКОЙ РЕСПУБЛИКИ

ТОКТОМ ПОСТАНОВЛЕНИЕ

2015-жылдын 29-сентябры, № 670

Кыргыз Республикасынын билим берүү системасында көз карандысыз аккредитация боюнча актыларды бекитүү жөнүндө

Билим берүүнүн сапатын жогорулатуу максатында, "Кыргыз Республикасынын Өкмөтү жөнүндө" Кыргыз Республикасынын конституциялык Мыйзамынын 10 жана 17-беренелерине, "Билим берүү жөнүндө" Кыргыз Республикасынын Мыйзамынын 40-беренесине ылайык Кыргыз Республикасынан Өкмөтү токтом кылат:

1. Төмөндөгүлөр бекитилсин:

- Билим берүү жаатындагы аккредитациялык агенттиктерди таануунун тартиби, 1-тиркемеге ылайык;

- Билим берүү уюмдарын жана программаларын аккредитациялоонун тартиби, 2-тиркемеге ылайык.

2. Ушул токтом расмий жарыяланган күндөн он беш күн өткөндөн кийин күчүнө кирет.

Премьер-министр **Т.А.Сариев**

КЫРГЫЗ РЕСПУБЛИКАСЫНЫН ӨКМӨТҮ

ПРАВИТЕЛЬСТВО КЫРГЫЗСКОЙ РЕСПУБЛИКИ

ТОКТОМ ПОСТАНОВЛЕНИЕ

от 29 сентября 2015 года № 670

Об утверждении актов по независимой аккредитации в системе образования Кыргызской Республики

В целях повышения качества образования, в соответствии со статьями 10 и 17 конституционного Закона Кыргызской Республики «О Правительстве Кыргызской Республики», статьей 40 Закона Кыргызской Республики «Об образовании» Правительство Кыргызской Республики постановляет:

1. Утвердить:

- Порядок признания аккредитационных агентств в области образования согласно приложению 1;

- Порядок аккредитации образовательных организаций и программ согласно приложению 2.

2. Настоящее постановление вступает в силу по истечении пятнадцати дней со дня официального опубликования.

Премьер-министр **Т.А.Сариев**

КЫРГЫЗ РЕСПУБЛИКАСЫНЫН БИЛИМ БЕРҮҮ ЖАНА ИЛИМ МИНИСТРЛИГИ
МИНИСТЕРСТВО ОБРАЗОВАНИЯ И НАУКИ КЫРГЫЗСКОЙ РЕСПУБЛИКИ
№ 12279/1
30 09 2015 г.

1-тиркеме

Билим берүү жаатындагы аккредитациялык агенттиктерди таануунун тартиби

1. Жалпы жоболор

1. Ушул тартип уюмдарды аккредитациялык агенттиктер катары таануунун жол-жобосун жана талаптарын жөнгө салат.

2. Аккредитациялык агенттик (мындан ары - Агенттик) - бул негизги максаты билим берүү мекемелерин жана билим берүү программаларын көз карандысыз аккредитациялоо болуп саналган Кыргыз Республикасынын мыйзамдарына ылайык түзүлүүчү мамлекеттик эмес, коммерциялык эмес уюм.

3. Уюмду аккредитациялык агенттик катары таануу билим берүү жаатындагы ыйгарым укуктуу мамлекеттик органдын алдында түзүлгөн Улуттук аккредитациялык кеңеш (мындан ары - Кеңеш) тарабынан жүзөгө ашырылат.

2. Уюмга коюлган талаптар

4. Уюм төмөнкүлөр болгон учурда аккредитациялык агенттик катары таанылат жана Кыргыз Республикасынын аккредитациялык агенттиктеринин Улуттук реестринде катталат:

1) Кыргыз Республикасынын же чет өлкөлөрдүн юстиция органдарында каттоого алынса;

2) белгиленген максаттарга жана милдеттерге ылайык ишти жүзөгө ашыруу үчүн зарыл болгон материалдык жана маалыматтык ресурстар;

3) билим берүү уюмдарына жана программаларга экспертиза жүргүзүүчү, билим берүүнүн сапатын сырттан баалоо боюнча эксперттердин маалымат базасы;

4) уюм тарабынан пайдаланылуучу процесстерди жана жол-жоболорду сүрөттөөгө жана аккредитациялоонун жыйынтыктарына коомчулуктун жетүүсү үчүн уюмдун интернет-ресурстары;

5) белгиленген стандарттарга жана критерийлерге ылайык келүүчү институционалдык жана программалык аккредитациялоонун иштелип чыккан стандарттары жана критерийлери;

6) билим берүү мекемелерин жана программаларын аккредитациялоонун жол-жобосун жүргүзүү үчүн методикалык база: институционалдык жана программалык аккредитациялоодо өздүк баалоо жол-жобосун жүргүзүү боюнча; сырткы баалоону жүргүзүү боюнча колдонмолор;

7) объективдүүлүктү, мамлекеттик органдардан жана билим берүү уюмдарынан көз карандысыздыгын кепилдөөчү чечимдерди кабыл алуунун иштелип чыккан жана бекитилген механизми;

Приложение 1

Порядок признания аккредитационных агентств в области образования

1. Общие положения

1. Настоящий Порядок регламентирует процедуру и требования к организациям для признания их в качестве аккредитационных агентств.

2. Аккредитационное агентство (далее - Агентство) - негосударственная, некоммерческая организация, создаваемая в соответствии с законодательством Кыргызской Республики, основной целью деятельности которой является аккредитация образовательных организаций и образовательных программ.

3. Признание организации в качестве аккредитационного агентства осуществляется Национальным аккредитационным советом, созданным при уполномоченном государственном органе в области образования (далее - Совет).

2. Требования, предъявляемые к организации

4. Организация получает признание в качестве аккредитационного агентства и регистрируется в Национальном реестре аккредитационных агентств Кыргызской Республики (далее - Национальный реестр) при наличии:

1) регистрации в органах юстиции Кыргызской Республики или за рубежом;

2) материальных и информационных ресурсов необходимых для осуществления деятельности в соответствии с целями и задачами;

3) базы данных экспертов по внешней оценке качества образования, проводящих экспертизу образовательных организаций и программ;

4) интернет-ресурса организации для доступа общественности к описанию процессов и процедур, используемых организацией, и итогам аккредитации;

5) разработанных стандартов и критериев институциональной и программной аккредитации, соответствующих установленным стандартам и критериям;

6) методической базы для проведения процедуры аккредитации образовательных организаций и программ: руководства по проведению процедуры самооценки при институциональной и программной аккредитации; по проведению внешней оценки;

7) разработанного и утвержденного механизма принятия решений, гарантирующего их объективность и независимость от государственных органов и образовательных организаций;

8) уюмду аккредитациялык агенттик катары тааныгандан тартып 2 жылдын ичинде билим берүүнүн жана кызматташтык жөнүндө эл аралык макулдашуулардын сапатын камсыздоонун эл аралык тармактардагы толук же ассоциацияланган мүчөлүгү;

9) билим берүү уюмдарынан финансылык көз карандылыктын жоктугунун далили.

5. Чет өлкөлүк аккредитациялык агенттиктерди таануу жана Улуттук реестрге киргизүү жөнүндө маселе алардын кайрылуусунун негизинде ушул тартиптин 4-пунктунун талаптарына ылайык келсе жана төмөнкүдөй шарттарды аткарса каралат:

1) өздөрүнүн өлкөсүнүн аккредитациялык органдарынын улуттук реестрине киргизүү;

2) Болон декларациясына кол койгон өлкөлөрдүн аккредитациялык агенттиктери үчүн (EQAR) сапатын камсыздоонун Европалык реестрине киргизүү;

3) чет өлкөлүк аккредитациялык агенттик тарабынан сырткы аудитти жүргүзүүдө аккредитациялык комиссиянын курамына чет өлкөлүк эксперттер менен бирге Улуттук реестрге киргизилген Агенттиктердин сунуштамалары боюнча улуттук эксперттерди да киргизүү зарыл.

3. Уюмдарды аккредитациялык агенттик катары таануунун жол-жобосу

6. Уюм аккредитациялык агенттик катары таанылуусу жана Улуттук реестрге катталуусу үчүн Кеңешке төмөнкүдөй документтерди тапшырат:

1) ушул Тартиптин 1-тиркемесине ылайык формадагы арыз;

2) ушул Тартиптин 2-тиркемесине ылайык арыз ээси жөнүндө маалымат;

3) уюштуруу документтеринин нотариалдык түрдө күбөлөндүрүлгөн көчүрмөлөрү;

4) ушул Тартиптин 4-пунктунда белгиленген талаптарга уюмдун шайкеш келүүсүн ырастоочу документтер;

5) уюмдун жакынкы 5 жылга келечектүү иш планы.

7. Кеңеш берилген материалдардын толуктугун жана аныктыгын текшерет. Зарыл учурда Кеңеш атайын комиссияларды түзө алат.

8. Документтерди кароонун мөөнөтү Кеңештин жыйынында кароонун мөөнөтүн кошо алганда, алар келип түшкөн күндөн тартып үч айдан ашпоого тийиш.

9. Уюмдун ушул Тартиптин 4-пунктунун талаптарына шайкеш келиши же келбешин аныктоонун негизинде Кеңеш уюмду аккредитациялык агенттик катары таануу же таануудан баш тартуу жөнүндө чечимди кабыл алат, ал чечим билим берүү жаатындагы ыйгарым укуктуу мамлекеттик органдын буйругу менен таризделет.

8) полного или ассоциированного членства в международных сетях обеспечения качества образования и международных соглашений о сотрудничестве в течение 2 лет после признания организации в качестве аккредитационнного агентства;

9) доказательства отсутствия финансовой зависимости от образовательных организаций.

5. Вопрос о признании и включении в Национальный реестр зарубежных аккредитационных агентств рассматривается на основании их обращения при соответствии требованиям пункта 4 настоящего Порядка и соблюдении следующих условий:

1) включение в национальный реестр аккредитационных органов страны, которую они представляют;

2) включение в Европейский реестр обеспечения качества (EQAR) для аккредитационных агентств из стран, подписавших Болонскую декларацию;

3) при проведении внешнего аудита зарубежное аккредитационное агентство наряду с зарубежными экспертами должно включить в состав аккредитационной комиссии национальных экспертов по рекомендации Агентств, включенных в Национальный реестр.

3. Процедура признания организаций в качестве аккредитационных агентств

6. Для получения признания в качестве аккредитационного агентства и регистрации в Национальном реестре организация представляет в Совет следующие документы:

1) заявление по форме согласно приложению 1 к настоящему Порядку;

2) информацию о заявителе по форме согласно приложению 2 к настоящему Порядку;

3) нотариально заверенные копии учредительных документов;

4) документы, подтверждающие соответствие организации требованиям, установленным пунктом 4 настоящего Порядка;

5) перспективный план работы организации на ближайшие 5 лет.

7. Совет проверяет полноту представленных материалов, их достоверность. При необходимости Совет может создавать специальные комиссии.

8. Срок рассмотрения документов, включая рассмотрение на заседании Совета, составляет не более 3 месяцев с момента их поступления.

9. На основании выявления соответствия или несоответствия организации требованиям пункта 4 настоящего Порядка Совет принимает решение о признании или непризнании организации в качестве аккредитационного агентства, которое оформляется приказом уполномоченного государственного органа в области образования.

10. Аккредитациялык агенттик катары таанылган уюм Улуттук реестрде аккредитация алынган мөөнөттө катталат жана катталгандыгы жөнүндө күбөлүк алат.

11. Аккредитациялык агенттик катары таануудан баш тартылган учурда уюм баш тартуу жөнүндө чечимге сот тартибинде даттанууга же 3 айдан кийин агенттик катары таанылуу үчүн документтерди кайрадан тапшырууга укуктуу.

Уюмду аккредитациялык агенттик катары таануудан баш тартууга ушул Тартипте аталган документтердин тизмегин толук тапшырбоо, берилген маалыматтардагы так эместиктер, ошондой эле уюмдун уюштуруу-укуктук формасынын ушул Тартиптин 2-пунктунда белгиленген талаптарга дал келбегендиги негиз болот.

12. Улуттук реестрге киргизилген Агенттиктер жыл сайын 1-декабрдан кечиктирбей Кеңешке аккредитациялык кызмат көрсөтүүлөрдү ишке ашыргандыгы жөнүндө жылдык отчет бериши керек.

Өз ишинин ачык-айкындыгын камсыздоо максатында Агенттик ар жыл сайын өз ишине көз карандысыз аудит жүргүзүүгө жана жылдык отчет түзүүгө тийиш.

Аудитордук текшерүүнүн жыйынтыктары жөнүндө отчет жана Агенттиктин иши жөнүндө ар жылдык отчет Кыргыз Республикасынын жалпыга маалымдоо каражаттарында жарыялануусу жана Кеңешке, билим берүү жаатындагы ыйгарым укуктуу мамлекеттик органга жөнөтүлүшү керек.

13. Кеңеш Агенттиктерди беш жылда бир жолу (Улуттук реестрге киргизилген күндөн тартып) сырттан баалоого тийиш, мында агенттиктер жүргүзгөн аккредитациялык кызматтын натыйжаларына баа берилет.

14. Агенттик төмөнкүдөй учурларда өз ишин токтотот, токтото турат жана Улуттук реестрден чыгарылат:

- институционалдык жана программалык аккредитациялоонун стандарттарын жана критерийлерин сактабаганда;

- Кеңеш Агенттикти экинчи жолку таануу жол-жобосунун жыйынтыктары боюнча да таныбаса;

- билим берүү уюмдарын жана программаларын аккредитациялоонун натыйжалары боюнча Кеңешке берилген маалымкатта анык эмес жана бурмалаган маалыматтар табылганда;

- билим берүү уюмдарын жана программаларын аккредитациялоо боюнча чечимдердин объективдүү эместиги же мындай чечимдердин мамлекеттик органдарга же билим берүү уюмдарына көз карандылык менен кабыл алынгандыгы тууралуу далилдер Кеңеште болсо;

- Агенттик кайра уюштурулганда же жоюлганда;

- Агенттик өз иш-аракетин ыктыярдуу токтотуу жөнүндө арыз бергенде.

10. Организация, признанное как аккредитационное агентство, регистрируется в Национальном реестре на период полученной аккредитации и получает свидетельство о регистрации.

11. В случае отказа в признании в качестве аккредитационного агентства, организация вправе обжаловать решение об отказе в судебном порядке или через 3 месяца повторно представить документы для получения признания.

Основанием для отказа в признании организации в качестве аккредитационного агентства служит предоставление неполного перечня документов, указанных в настоящем Порядке, недостоверная информация в представленных сведениях, а также несоответствие организационно-правовой формы организации требованиям, установленным в пункте 2 настоящего Порядка.

12. Агентства, вошедшие в Национальный реестр, ежегодно не позднее 1 декабря каждого года должно представлять годовой отчет в Совет о проведении аккредитационных услуг.

В целях обеспечения прозрачности деятельности Агентство ежегодно должно проводить независимый аудит своей деятельности и составлять ежегодный отчет.

Отчет о результатах аудиторской проверки и ежегодный отчет о деятельности Агентства должны быть опубликованы в средствах массовой информации Кыргызской Республики и направлены в Совет и уполномоченный государственный орган в области образования.

13. Агентства подлежат внешней оценке один раз в пять лет (со дня включения в Национальный реестр) со стороны Совета, который оценивает результаты проведенных агентствами аккредитационных услуг.

14. Агентство прекращает, приостанавливает свою деятельность и исключается из Национального реестра в случае:

- несоблюдения стандартов и критериев институциональной и программной аккредитации;

- непризнания Агентства Советом при повторной процедуре признания;

- обнаружения недостоверных или искаженных данных, представленных в Совет по результатам аккредитации образовательных организаций и программ;

- наличия у Совета доказательств о необъективности решений по аккредитации образовательных организаций и программ или зависимости решений от государственных органов или образовательных организаций;

- реорганизации или ликвидации Агентства;

- представления Агентством заявления о добровольном прекращении деятельности.

Билим берүү жаатындагы
аккредитациялык агенттиктерди
таануунун тартибине
1-тиркеме

Форма

Кимге:

____

(Билим берүү жаатындагы мамлекеттик ыйгарым укуктуу органдын алдындагы Улуттук аккредитациялык кеңештин жетекчисинин аты-жөнү жана кызматы)

Кимден:

____

(уюмдун жетекчисинин аты-жөнү жана кызматы)

Маалым даректер:

____

(юридикалык дареги, байланыш телефону, электрондук почтасы)

____

АРЫЗ

Кыргыз Республикасынын аккредитациялык агенттиктеринин Улуттук тизмегине каттоо менен ______________________________

____

(уюмдун аталышы)

____

ишин таануу жөнүндө маселени кароону өтүнөмүн.

Арызга төмөнкү документтер тиркелет:

1. ______________________________
2. ______________________________
3. ______________________________

Мөөр

______________ ______________

(колу) (кызматы, аты-жөнү)

Датасы: «____» ______________ 20_____ ж.

Приложение 1
к Порядку признания
аккредитационных агентств
в области образования

Форма

Кому:

____

(должность, Ф.И.О. руководителя Национального аккредитационного совета при уполномоченном государственном органе в области образования)

От:

____

(должность, Ф.И.О. руководителя организации)

Реквизиты:

____

(юридический адрес, контактный телефон, e-mail)

____

Заявление

Прошу рассмотреть вопрос о признании деятельности

____

(наименование организации)

____

с последующей регистрацией в Национальном реестре аккредитационных агентств Кыргызской Республики.

К заявлению прилагаются следующие документы:

1. ______________________________
2. ______________________________
3. ______________________________

МП

______________ ______________

(подпись) (должность, Ф.И.О.)

Дата: «____» ______________ 20_____ г.

Билим берүү жаатындагы
аккредитациялык агенттиктерди
таануунун тартибине
2-тиркеме

Форма

Маалымат баракчасы

Арыз берүүчү (уюмдун аталышы)	
Веб-сайты Агенттиктин сайтына түз шилтеме	Аккредитацияланган уюмдардын жана программалардын тизмеси, аккредитация боюнча методикалык документтер, тармактарга мүчөлүк, эл аралык иштер
Байланыштыруучу жак: телефону факсы e- mail	
Агенттиктин ишине кыскача жалпы мүнөздөмө (максималдуу 400 белги)	
Эгер болсо, адистештирүү, мисалы предметтик чөйрө же кесиптик сектор (максималдуу 400 белги)	
Аккредитациялоодо колдонулуучу стандарттар жана критерийлер (максималдуу 400 белги)	
Методикалык колдонмо (кыскача мүнөздөмө, 400-500 белги)	
Агенттик иштеген өлкөлөр	

Приложение 2
к Порядку признания
аккредитационных агентств в
области образования

Форма

Информационный лист

Заявитель (наименование организации)	
Веб-сайт Прямая ссылка к сайту Агентства	Списки аккредитованных организаций и программ, методические документы по аккредитации, членство в сетях, международная деятельность
Контактное лицо: телефон факс e-mail	
Краткое общее описание деятельности Агентства (максимум 400 знаков)	
Специализация при наличии, например предметная сфера или профессиональный сектор (максимум 400 знаков)	
Используемые стандарты и критерии аккредитации (максимум 400 знаков)	
Методические руководства (краткая характеристика, 400-500 знаков)	
Страны, в которых работает Агентство	

Билим берүү уюмдарын жана программаларын аккредитациялоонун тартиби

1. Жалпы жоболор

1. Ушул Тартип билим берүү уюмдарын жана билим берүү программаларын аккредитациялоонун жол-жобосун белгилейт.

2. Аккредитациялоонун негизги максаттары:

- билим берүүнүн сапатын жогорулатууга көмөктөшүү;
- билим берүү уюмдарынын жана билим берүү программаларынын бекитилген критерийлерге жана жол-жоболорго (Мамлекеттик билим берүү стандарттарынын талаптарынан төмөн эмес) шайкеш келүүсүнө көз карандысыз баа берүү;
- билим берүү уюмдарынын жана билим берүү программаларынын сапатына көз карандысыз баа берүүнүн жыйынтыктары, ошондой эле сапаттуу билим алуу мүмкүнчүлүгү жөнүндө коомчулукка маалымдоо;
- Кыргыз Республикасынын билим берүү жана квалификациялар жөнүндөгү документтеринин дүйнөлүк билим берүү мейкиндигинде таанылышына көмөктөшүү;
- үзгүлтүксүз өзүн-өзү баалоо жана өркүндөтүү аркылуу билим берүү уюмдарын өнүктүрүүнү өбөлгөлөө жана билим берүү программаларын жакшыртуу.

3. Аккредитациялоонун негизги принциптери:

- аккредитациялоо системасын уюштуруунун көз карандысыз жана объективдүү мүнөзү, анда белгиленген тартипте таанылган мамлекеттик эмес, коммерциялык эмес уюмдардын катышуусу камсыздалат;
- айкындык;
- ачыктык;
- сырткы баа берүүнүн негизделген методдорун так колдонуу;
- билим берүү мекемесине (программасына) аккредитацияланган билим берүү уюму (программасы) статусун берүү мөөнөтүнүн чектелгендиги.

4. Аккредитациядан өткөрүү бардык билим берүү уюмдары үчүн бирдей шарттарда жана ушул Тартипте аныкталган негиздерде жүзөгө ашырылат.

5. Аккредитациялык агенттик (мындан ары - Агенттик) билим берүү уюмунун аккредитация жүргүзүүсүнөн, анын ичинде атаандаштыкты чектөө же болбосо кайсы бир билим берүү уюмуна алардын менчигинин түрүнө, ведомстволук кызыкчылыгына же жайгашкан жерине жараша артыкчылык берүү максатында баш тартууга укуксуз.

6. Агенттик төмөнкү учурларда билим берүү уюмун аккредитациялоодон өткөрүүгө укуксуз:

Порядок аккредитации образовательных организаций и программ

1. Общие положения

1. Настоящий Порядок устанавливает процедуру проведения аккредитации образовательных организаций и образовательных программ.

2. Основные цели аккредитации:

- содействие повышению качества образования;
- независимая оценка образовательных организаций и образовательных программ на соответствие утвержденным критериям и процедурам (не ниже требований Государственных образовательных стандартов);
- информирование общества о результатах независимой оценки качества образовательных организаций и образовательных программ, а также о возможности получения качественного образования;
- содействие признанию документов об образовании и квалификаций Кыргызской Республики в мировом образовательном пространстве;
- стимулирование развития образовательных организаций и совершенствование образовательных программ путем непрерывной самооценки и совершенствования.

3. Основные принципы аккредитации:

- независимый и объективный характер организации системы аккредитации, обеспечивающий участие в ней негосударственных, некоммерческих организаций, признанных в установленном порядке;
- гласность;
- прозрачность;
- строгое применение обоснованной методологии внешней оценки;
- ограниченность срока предоставления образовательной организации (программе) статуса аккредитованной образовательной организации (программы).

4. Прохождение аккредитации осуществляется на равных для всех образовательных организаций условиях и основаниях, определенных настоящим Порядком.

5. Аккредитационное агентство (далее - Агентство) не вправе отказывать образовательной организации в проведении аккредитации, в том числе с целью ограничения конкуренции либо предоставления преимущества каким-либо образовательным организациям в зависимости от форм их собственности, ведомственных интересов или местонахождения.

6. Агентство не имеет права проводить аккредитацию образовательной организации в случаях:

- если образовательная организация является спонсором Агентства либо производит крупные пожертвования в пользу Агентства;

- эгерде билим берүү уюму Агенттиктин демөөрчүсү же Агенттиктин пайдасына ири суммадагы кайрымдуулук каражаттарын берген болсо;

- эгерде Агенттикте аккредитацияланууучу билим берүү уюмунда мурда иштеген кызматкер иштесе жана ал билим берүү уюмунан иштен кеткен учурдан бери үч жыл өтө элек болсо;

- эгерде Агенттиктин кызматкерлеринин бири билим берүү мекемесинин уюштуруучусу болсо же билим берүү уюмунун жетекчилери менен тууганчылык мамилеси болсо.

7. Билим берүү уюмдарын (программаларын) аккредитациялоону билим берүү жаатындагы ыйгарым укуктуу мамлекеттик органдын алдындагы Улуттук аккредитациялык кеңеш (мындан ары - Кеңеш) тарабынан таанылган Агенттиктер беш жылда бир жолудан кем эмес жүргүзүшөт.

8. Аккредитациялык экспертиза Агенттик түзгөн эксперттик комиссия (мындан ары - комиссия) тарабынан жүргүзүлөт. Комиссиянын курамына билим берүү уюмдарын жана программаларын аккредитациялоо үчүн сунушталган багыттар боюнча эксперттер жана Агенттиктин кызматкери киргизилет. Жогорку кесиптик билим берүү программаларын аккредитациялоодо комиссиянын ишине чет элдик эксперттердин катышуусу милдеттүү болуп саналат.

9. Экспертти аккредитациялык экспертизаны өткөрүүгө тартуу алар менен түзүлгөн жарандык-укуктук келишимдин негизинде жүргүзүлөт, анын типтүү формасы Агенттик тарабынан бекитилет.

10. Билим берүү уюмдарын жана билим берүү программаларын аккредитациялоо акы төлөө негизинде жүргүзүлөт. Аккредитациялоону жүргүзүүнүн чыгымдары билим берүү уюмунун каражаттарынын эсебинен төлөнөт.

Мамлекет тарабынан толук каржыланган билим берүү уюмдары аккредитациялоонун чыгымдарын мамлекеттик бюджеттин жана/же атайын каражаттардын эсебинен төлөйт.

11. Билим берүү уюмдарын жана программаларын аккредитациялоодон өткөрүүдө аларга сырттан баа берүү жүргүзүлөт:

а) билим берүү уюмунун аккредитациялык критерийлерге жана стандарттарга шайкеш келишин экспертизалоо (институционалдык аккредитациялоо);

б) билим берүү программасынын аккредитациялык критерийлерге жана стандарттарга шайкеш келишин экспертизалоо (программалык аккредитациялоо).

12. Сырткы баа берүү комиссиянын билим берүү уюмуна жана анын түзүмдүк бөлүмдөрүнө баруу менен жүргүзүлөт.

13. Аккредитациялоону өткөрүүнүн алдында билим берүү уюму өзүн-өзү баалоосу зарыл. Билим берүү уюмунун өздүк баа берүүсүнүн максаты билим берүү уюмунун жана программаларынын иши аккредитациялык стандарттарга жана критерийлерге, ошондой эле Мамлекеттик билим берүү стандарттарынын талаптарына шайкештигин

- если в Агентстве работает сотрудник, ранее работавший в аккредитуемой образовательной организации, с момента увольнения которого из образовательной организации не прошло три года;

- если один из сотрудников Агентства является учредителем образовательной организации или имеет родственные отношения с руководителями образовательной организации.

7. Аккредитация образовательных организаций (программ) проводится не реже одного раза в 5 лет Агентствами, признанными Национальным аккредитационным советом при уполномоченном государственном органе в области образования (далее - Совет).

8. Аккредитационная экспертиза проводится экспертной комиссией (далее - комиссия), созданной Агентством. В состав комиссии включаются эксперты по заявленным направлениям для аккредитации образовательных организаций и программ и сотрудник Агентства. Участие зарубежных экспертов в работе комиссии при аккредитации программ высшего профессионального образования является обязательным.

9. Привлечение эксперта к проведению аккредитационной экспертизы осуществляется на основании заключенного с ним гражданско-правового договора, типовая форма которого утверждается Агентством.

10. Аккредитация образовательных организаций и образовательных программ проводится на платной основе. Затраты на проведение аккредитации оплачиваются за счет средств образовательных организаций.

Образовательные организации, полностью финансируемые государством, оплачивают расходы по аккредитации за счет государственного бюджета и/или за счет специальных средств.

11. При осуществлении аккредитации образовательных организаций и программ проводится их внешняя оценка:

а) экспертиза соответствия образовательной организации аккредитационным критериям и стандартам (институциональная аккредитация);

б) экспертиза соответствия образовательной программы аккредитационным критериям и стандартам (программная аккредитация).

12. Внешняя оценка проводится с выездом комиссии в образовательную организацию и ее структурные подразделения.

13. Проведению аккредитации предшествует проведение образовательной организацией самооценки. Целью самооценки является внутренняя оценка соответствия деятельности образовательной организации и программы стандартам и критериям институциональной и программной аккредитации, а также соответствия предоставляемых образовательных услуг требованиям Государственных образовательных стандартов. Самооценка образовательной организации/образовательной программы проводится на основании требований Государственных образовательных стандартов, а также стандартов и критериев, определяемых Советом. Материалы самооценки образовательная

ички баалоо болуп саналат. Билим берүү уюмунун/билим берүү программасынын өздүк баа берүүсү Мамлекеттик билим берүү стандартынын, ошондой эле Кеңеш тарабынан бекитилген стандарттардын жана критерийлердин негизинде өткөрүлөт. Билим берүү уюму өздүк баа берүүнүн жыйынтыктарын отчет түрүндө өздүк баа берүүнүн жол-жобосу аяктаган күндөн 10 иш күндүн ичинде Агенттикке берет.

2. Аккредитация боюнча арызга жана ага тиркелген документтерге талаптар

14. Аккредитация жүргүзүү үчүн билим берүү уюму Агенттикке юридикалык жак катары мамлекеттик каттоо жөнүндөгү күбөлүктүн, билим берүү ишин жүзөгө ашырууга уруксат берүү документтеринин (лицензиялар) көчүрмөлөрүн жана өздүк баа берүүнүн материалдарын тиркөө менен аккредитациялоо жүргүзүү жөнүндө арыз берет.

15. Агенттик арыз менен документтер катталган күндөн тартып 10 иш күндүн ичинде аккредитация үчүн жиберилген бардык билим берүү программалары боюнча билим берүү ишин жүзөгө ашырууга лицензияларынын бар экендигин, ошондой эле жиберилген тиешелүү документтеринин талапка ылайык толтурулушун, толуктугун жана тууралыгын текшерет.

16. Уюм тарабынан тиешелүү документтердин толук эмес же туура эмес толтурулган формада берилгендиги аныкталган учурда Агенттик арыз түшкөн күндөн баштап 10 иш күндүн ичинде жетишпеген документтердин жана таризделиши жана/же толтурулушу белгиленген талаптарга шайкеш келбеген документтердин тизмеги жөнүндө билдирүүнү мекемеге жиберет же анын ыйгарым укуктуу өкүлүнө тапшырат. Эгерде аталган документтер уюм тарабынан билдирүү алган күндөн тартып 2 айдын ичинде Агенттикке берилбесе, Агенттик уюмдун арызын жана документтерин маанисин боюнча кароого кабыл алуудан баш тартат.

17. Уюм тарабынан Агенттикке толук көлөмдө, туура таризделген жана толтурулган арыздар жана документтер берилген учурда аталган арыздар жана документтер маанисин текшерүү үчүн кароого кабыл алынат. Арызды жана документтерди маанисин кароо үчүн кабыл алгандыгы жөнүндө билдирүү арызды жана документтерди маанисин кароого кабыл алган күндөн тартып 10 иш күндүн ичинде уюмга жиберилет же анын ыйгарым укуктуу өкүлүнө тапшырылат.

3. Агенттик тарабынан сырткы баа берүүнүн тартиби

18. Сырткы баа берүү үчүн Агенттик белгиленген тартипте комиссия түзөт. Комиссиянын ишинин тартиби, уюмдарды жана программаларды аккредитациялоо жаатындагы эксперттерге квалификациялык талаптар, ошондой эле эксперттерди сертификатташтыруунун жана аларды

организация передает в Агентство в виде отчета в течение 10 рабочих дней со дня завершения процедуры самооценки.

2. Требования к заявлению об аккредитации и прилагаемым документам

14. Для проведения аккредитации образовательная организация представляет в Агентство заявление о проведении аккредитации с приложением копии свидетельства о государственной регистрации в качестве юридического лица, разрешительных документов на ведение образовательной деятельности (лицензии), материалов самооценки.

15. Агентство в течение 10 рабочих дней со дня регистрации заявления и документов проводит их проверку на предмет соответствия вопроса аккредитации организации компетенции данного Агентства, наличия лицензии на осуществление образовательной деятельности по всем образовательным программам, заявленным для аккредитации, а также полноту и правильность оформления и заполнения заявления и документов.

16. В случае представления организацией документов не в полном объеме или заявления и документов, неправильно оформленных и (или) заполненных, Агентство в течение 10 рабочих дней со дня регистрации заявления и документов направляет организации или вручает ее уполномоченному представителю уведомление о перечне недостающих документов и (или) документов, оформление и (или) заполнение которых не соответствует установленным требованиям. В случае, если указанные документы не представлены организацией в Агентство в течение 2 месяцев со дня получения организацией уведомления, Агентство отказывает организации в принятии заявления и документов к рассмотрению по существу.

17. В случае представления организацией в Агентство заявления и документов в полном объеме, правильно оформленных и (или) заполненных, указанные заявление и документы принимаются к рассмотрению по существу. Уведомление о приеме заявления и документов к рассмотрению по существу направляется организации или вручается ее уполномоченному представителю в течение 10 рабочих дней со дня приема заявления и документов к рассмотрению по существу.

3. Порядок проведения внешней оценки Агентством

18. Для проведения внешней оценки Агентством в установленном порядке создается комиссия. Порядок работы комиссии, квалификационные требования к экспертам в области проведения аккредитации организаций и программ, а также порядок сертификации экспертов и их привлечения к проведению аккредитационной экспертизы определяются Агентством.

аккредитациялык экспертиза жүргүзүүгө тартуунун тартиби Агенттик тарабынан бекитилет.

19. Жүргүзүлгөн сырткы баа берүүнүн жыйынтыктары боюнча Агенттик 10 иш күндүн ичинде корутунду даярдайт. Корутундуда Мамлекеттик билим берүү стандарттарынын жана аккредитациялык стандарттардын аткарылуусун баалоо, ошондой эле билим берүү уюмду же программаларды өркүндөтүү боюнча сунуштамалар милдеттүү түрдө болууга тийиш. Корутундунун негизинде Агенттик 5 иш күндүн ичинде билим берүү уюмун (программасын) аккредитациялоо жөнүндө же аккредитациялоодон баш тартуу жөнүндө чечим кабыл алат.

Аккредитациялоо жөнүндө чечимдердин объективдүүлүгүн жана мамлекеттик органдардан жана билим берүү уюмдарынан көз карандысыздыгын кепилдөө үчүн Агенттик курамына бирдей пропорцияда мамлекеттик органдардын, экономика секторунун жана жарандык коомдун өкүлдөрү киргизилген жумушчу органды түзөт.

20. Корутундунун негизинде Агенттик төмөнкүдөй чечимдерди кабыл алат:

- бардык аккредитациялык стандарттарга шайкеш келген шартта - 5 жылдык мөөнөткө аккредитациялоо жөнүндө;

- 1-2 аккредитациялык стандарттар боюнча талаптарга жооп бербеген учурда кемчиликтерди четтетүү талабы менен 1 жылдык мөөнөткө сын пикирлер менен (шарттуу) аккредитациялоо. Сын пикирлердин жоюлгандыгы боюнча фактылар ырасталган учурда аккредитациялоо мөөнөтү 5 жылга чейин узартылышы мүмкүн (шарттуу аккредитациялоо мөөнөтү менен бирге алганда), бирок шарттуу аккредитациялоо жөнүндөгү чечим эки жолудан ашык кабыл алынбайт.

- 2ден ашык аккредитациялык стандарттар боюнча талаптарга жооп бербеген шартта аккредитациялоодон баш тартуу жөнүндө.

21. Аккредитациялоодон баш тарткан учурда кайрадан аккредитациялоо боюнча арыз бир жылдан кийин гана кабыл алынат. Аккредитациялоону жүргүзүү үчүн төлөнгөн акча каражаты кайтарылып берилбейт. Билим берүү уюмун кайталап аккредитациялоодо кетирилген чыгымдар билим берүү уюмдарынын эсебинен төлөнөт.

22. Агенттик аккредитациялоо процессинин жүрүшүндө белгилүү болгон маалыматтарды ачыкка чыгарууга, ошондой эле билим берүү уюмунун беделине зыян келтирүүгө багытталган аракеттерди жасоого укуксуз. Эгерде Агенттик билим берүү уюмунун ишинде одоно тартип бузууларды аныктаса, билим берүү жаатындагы ыйгарым укуктуу мамлекеттик органга аныкталган фактылар жөнүндө жазуу жүзүндө маалымдоого милдеттүү.

23. Билим берүү уюмдарын жана билим берүү программаларын аккредитациялоо боюнча отчеттор Кыргыз Республикасынын жалпыга маалымдоо каражаттарында жарыялануусу, Кеңешке жана билим берүү жаатындагы ыйгарым укуктуу мамлекеттик органга жөнөтүлүшү керек.

19. По результатам проведенной внешней оценки Агентство в течение 10 рабочих дней готовит заключение. В заключении обязательно должна содержаться оценка выполнения Государственных образовательных стандартов, а также аккредитационных стандартов и рекомендации по совершенствованию образовательной организации или программы. На основании заключения Агентством в течение 5 рабочих дней принимается решение об аккредитации или об отказе в аккредитации образовательной организации (программы).

Для гарантии объективности и независимости решений об аккредитации от государственных органов и образовательных организаций Агентство создает рабочий орган, в состав которого входят в равной пропорции представители государственных органов, сектора экономики и гражданского общества.

20. На основании заключения Агентство принимает следующее решение:

- об аккредитации сроком на 5 лет - при условии соответствия всем аккредитационным стандартам;

- об аккредитации с замечаниями (условная) сроком на 1 год в случае несоответствия по 1-2 аккредитационным стандартам с требованием устранения выявленных недостатков. В случае подтверждения факта устранения замечаний срок аккредитации может быть продлен до 5 лет (в совокупности со сроком условной аккредитации), при этом решение об условной аккредитация не может быть принято более двух раз;

- об отказе в аккредитации на основании несоответствия более 2 аккредитационным стандартам.

21. При отказе в аккредитации подача заявления на проведение аккредитации возможна не ранее чем через один год. Уплаченная сумма за проведение аккредитации не возвращается. Расходы при повторной аккредитации образовательной организации несет образовательная организация.

22. Агентство не вправе разглашать сведения, ставшие ему известными в ходе проведения процедуры аккредитации, а также совершать действия, направленные на урон деловой репутации образовательной организации. Если Агентство выявило грубые нарушения в работе образовательной организации, оно обязано информировать уполномоченный государственный орган в области образования о выявленных фактах в письменном виде.

23. Отчеты по аккредитации образовательных организаций и программ должны быть опубликованы в средствах массовой информации Кыргызской Республики и направлены в Совет и уполномоченный государственный орган в области образования.

24. Образовательная организация вправе отозвать заявление о проведении аккредитации на любом этапе ее проведения до принятия решения Агентством, при этом уплаченная сумма за проведение аккредитации не возвращается.

24. Билим берүү уюму Агенттик чечим чыгарганга чейин аккредитациялоонун каалаган этабында аккредитация өткөрүү жөнүндөгү арызын кайтарып алууга укуктуу, мында аккредитациялоо үчүн төлөнгөн сумма кайтарылып берилбейт.

25. Аккредитациялаган уюм аталышынын, жетектөөчү курамынын, жайгашкан жеринин өзгөргөндүгү жана Кыргыз Республикасынын юстиция органдарында катталган байланыш маалыматтары жөнүндө бардык маалыматтарды бир айлык мөөнөттө Агенттикке кабарлоого милдеттүү.

4. Аккредитациялоо жөнүндө документтер

26. Аккредитацияланган билим берүү мекемелерине шарттуу аккредитацияланганадарды кошо алганда колдонуу мөөнөтүн көрсөтүү менен аккредиттациядан өткөндүгү жөнүндө сертификат берилет.

27. Билим берүү уюму кайра каттоодон өткөн учурда сертификаттын жарактуулугу сакталат.

28. Шарттуу аккредитациялоонун мөөнөтүн эске албаганда билим берүү уюмдарынын жана программаларынын аккредитациялоо мөөнөтү аяктаса, аккредитациялоо жөнүндө сертификаттын жарактуулук мөөнөтүн узартууга жол берилбейт.

29. Аккредитациялоо жөнүндө сертификаттын жарактуулугу төмөнкү учурларда токтотулат:

- ага берилген мөөнөт аяктаса;
- билим берүү уюму жоюлса;
- сертификат берилген билим берүү уюмунун тиешелүү программасынын иши токтотулса.

30. Билим берүү уюмдарын жана программаларын аккредитациялоо жөнүндө сертификаттардын бланктарынын формасы билим берүү жаатындагы ыйгарым укуктуу мамлекеттик орган тарабынан белгиленет.

31. Аккредитациялоо жөнүндө сертификаттын бланкы жана анын тиркемесинин бланкы корголгон полиграфиялык продукция болуп эсептелет жана так отчетун берүүчү документ катары сакталууга, эсепке алынууга тийиш.

32. Аккредитациялоо жөнүндө сертификатка (анын тиркемесине) Агенттиктин жетекчиси (ал болбогон учурда - анын орун басары) кол коёт жана ал органдын мөөрү менен күбөлөндүрүлөт. Аккредитациялоо жөнүндө сертификаттын тиркемесинде бир нече барак болсо, ал барактар тигилүүсү керек.

33. Аккредитациялоо жөнүндө сертификаттын тиркемеси (тиркемелери) болбосо, ал жараксыз болуп эсептелет.

34. Аккредитациялоо жөнүндө сертификат жоголгон же бузулган учурда Агенттикке билим берүү уюмунун арызынын негизинде аккредитациялоо жөнүндө сертификаттын дубликаты берилет. Аккредитациялоо жөнүндө сертификаттын дубликатын берүү тууралуу

25. Аккредитованная организация обязана сообщить в месячный срок в Агентство обо всех изменениях в наименовании, руководящем составе, местонахождении и контактных данных, зафиксированных в органах юстиции Кыргызской Республики.

4. Документы об аккредитации

26. Аккредитованным образовательным организациям, включая условно аккредитованным, выдается сертификат об аккредитации с указанием срока его действия.

27. При перерегистрации образовательной организации действие сертификата сохраняется.

28. Продление срока действия сертификата об аккредитации в случае окончания срока аккредитации образовательных организаций и программ не допускается, за исключением срока условной аккредитации.

29. Сертификат об аккредитации прекращает свое действие в случаях:

- истечения срока, на который был выдан;
- ликвидации образовательной организации;
- прекращения реализации образовательной организацией соответствующей программы, на который выдан сертификат.

30. Формы бланков сертификатов об аккредитации образовательных организаций и программ устанавливаются уполномоченным государственным органом в области образования.

31. Бланк сертификата об аккредитации и бланк приложения к нему являются защищенной полиграфической продукцией и подлежат хранению и учету, как документы строгой отчетности.

32. Сертификат об аккредитации (приложение к нему) подписывается руководителем Агентства (в случае его отсутствия - лицом, его замещающим) и заверяется печатью Агентства. Приложение к сертификату об аккредитации сшивается при наличии в нем нескольких листов.

33. Сертификат об аккредитации без приложения (приложений) недействителен.

34. В случае утери или порчи сертификата об аккредитации по заявлению образовательной организации, представленному в Агентство, выдается дубликат сертификата об аккредитации. Решение Агентства о выдаче дубликата сертификата об аккредитации принимается в срок, не превышающий 15 рабочих дней со дня регистрации заявления. Дубликат сертификата об аккредитации оформляется с пометкой «дубликат» в одном экземпляре. Копия дубликата сертификата об аккредитации хранится в аккредитационном деле организации.

35. Заявление о проведении аккредитации и прилагаемые документы, распорядительные акты Агентства об аккредитации или об отказе в

Агенттиктин чечими арыз катталган күндөн тартып 15 иш күндөн ашпаган мөөнөттө кабыл алынат. Аккредитациялоо жөнүндө сертификаттын дубликаты бир нускада "дубликат" деген белги коюу аркылуу таризделет. Аккредитациялоо жөнүндө сертификаттын дубликатынын көчүрмөсү уюмдун аккредитациялык делосунда сакталат.

35. Аккредитациялоо жөнүндө арыз жана ага тиркелген документтер, Агенттиктин аккредитациялоо же аккредитациялоодон баш тартуу жөнүндө, аккредитациялоо жөнүндө сертификатты кайра берүү жөнүндө тескөөчү актылары, аккредитациялоо жөнүндө сертификаттын тиркемелери менен көчүрмөлөрү, ошондой эле аккредитациялоо жөнүндө сертификаттын дубликатын берүү үчүн тиешелүү документтер жана текшерүү жүргүзүү менен байланышкан бардык документтер уюмдун аккредитациялык делосун түзөт жана Агенттикте сакталууга тийиш, ошондой эле зарыл учурларда электрондук жана кагаз түрүндө тиешелүү органдарга түздөн-түз берилет же жеткирилгендиги жөнүндө маалымдоону мойнуна алып, тизме менен өткөрүп берүүчү почта заказы аркылуу жиберилет.

36. Агенттик аккредитациялоону жүргүзүүнүн жыйынтыгын чыгарган күндөн баштап 10 жумушчу күндүн ичинде аткарган иштери жана кабыл алынган чечимдери боюнча Кеңешке жана билим берүү боюнча ыйгарым укуктуу мамлекеттик органга маалымат берет.

37. Кеңеш электрондук формада аккредитациялоо өткөрүүгө укуктуу аккредитациялык агенттиктердин реестрин жүргүзөт.

Аккредитациялык агенттиктер аккредитацияланууучу билим берүү уюмдарынын жана программаларынын реестрин электрондук формада жүргүзүп, аларды өз сайттарына жайгаштырат да, ар бир кварталда бир жолудан кем эмес жолу жаңыртып, ар бир отчеттук мезгилден кийинки айдын 15-числосунан кечиктирбей билим берүү жаатындагы ыйгарым укуктуу мамлекеттик органга квартал сайын отчет берип турат.

38. Аккредитацияланган билим берүү уюмдарынын жана программаларынын реестри чечим кабыл алынган датасы жана ыйгарылган каттоо номерин көрсөтүү менен алфавиттик тартипте түзүлөт.

39. Реестрде төмөнкү маалыматтар камтылат:

а) Агенттиктин аталышы;

б) аккредитациялоо жөнүндө сертификатты алган уюмдун толук аталышы, жайгашкан жери;

в) юридикалык жак катары уюмдун мамлекеттик каттоо күбөлүгүндөгү маалыматтар;

г) аккредитациялоо жөнүндө сертификатты алган уюмдун - салык төлөөчүнүн идентификациялык номери;

д) аккредитациялоо жөнүндө чечим кабыл алынган дата;

е) аккредитациялоо жөнүндө сертификаттын реквизиттери;

ж) аккредитациялоо жөнүндө сертификаттын жарактуулук мөөнөтү;

з) аккредитацияланган билим берүү программаларынын тизмеги;

аккредитации, о переоформлении сертификата об аккредитации, копия сертификата об аккредитации с приложениями, а также о выдаче дубликата сертификата об аккредитации и прилагаемые к нему документы, документы, связанные с проведением проверок, составляют аккредитационное дело организации, подлежат хранению в Агентстве, а также, при необходимости, предоставляются на электронном и бумажном носителе непосредственно или направляются заказным почтовым отправлением с уведомлением о вручении и описью вложения.

36. Агентство по итогам проведения процедуры аккредитации передает в Совет и уполномоченный государственный орган в области образования информацию о проделанной работе и принятом решении не позднее 10 рабочих дней со дня принятия соответствующего решения.

37. Совет ведет на электронном носителе реестр аккредитационных организаций, получивших право осуществлять аккредитацию.

Аккредитационные организации, проводящие аккредитацию, ведут на электронных носителях реестры аккредитованных образовательных организаций и программ, размещают их на своих сайтах, обновляют их не менее одного раза в квартал и предоставляют ежеквартально в уполномоченный государственный орган в области образования не позднее 15 числа месяца, следующего за отчетным периодом.

38. Реестр аккредитованных образовательных организаций и программ составляется в алфавитном порядке, с указанием даты принятия решения и присвоения регистрационного номера.

39. В реестре содержатся следующие сведения:

а) наименование Агентства;

б) полное наименование, местонахождение организации, получившей сертификат об аккредитации;

в) данные свидетельства о государственной регистрации организации в качестве юридического лица;

г) идентификационный номер налогоплательщика - организации, получившей сертификат об аккредитации;

д) дата принятия решения об аккредитации;

е) реквизиты сертификата об аккредитации;

ж) срок окончания действия сертификата об аккредитации;

з) перечень аккредитованных образовательных программ;

и) основание и дата переоформления сертификата об аккредитации;

к) основание и дата прекращения действия сертификата об аккредитации.

40. Основанием для внесения сведений в реестр является распорядительный документ Агентства.

41. Информация о реестре аккредитованных образовательных организаций и программ хранится в делах Агентства пять лет и далее передается в архив в установленном порядке.

и) аккредитациялоо жөнүндө сертификатты кайра тариздөөнүн негизи жана датасы;

к) аккредитациялоо жөнүндө сертификаттын жарактуулук мөөнөтүнүн аяктагандыгы жөнүндө негиздеме жана датасы.

40. Агенттиктин тескөөчү документи реестрге маалыматтарды киргизүү үчүн негиз болуп эсептелет.

41. Аккредитацияланган билим берүү уюмдарынын жана программаларынын реестри жөнүндө маалымат Агенттикте беш жыл сакталат жана андан кийин белгиленген тартипте архивге өткөрүлөт.